

Δίκτυο
για τα δικαιώματα
του παιδιού

network
for children's
rights

Αποτίμηση Προγράμματος

«Η Ζωή χωρίς πλαστικά είναι Δικαίωμα των Παιδιών»

«A Healthy Life without Plastic is Children's Right»

BEYOND
PLASTIC
MED

Δίκτυο
για τα δικαιώματα
του παιδιού

network
for children's
rights

Δίκτυο

για τα δικαιώματα
του παιδιού

network

for children's
rights

Περιγραφή προγράμματος:

Στόχος του προγράμματος «Η Ζωή είναι Δικαίωμα των παιδιών» ήταν τα παιδιά να ενημερωθούν και να δράσουν ενάντια στην πλαστική ρύπανση και στην συνέχεια να κινητοποιήσουν τόσο άλλα παιδιά όσο και ενήλικες να δράσουν συλλογικά για την μείωση των πλαστικών. Τα παιδιά, μέσα από τις βιωματικές δραστηριότητες γνώρισαν εναλλακτικές λύσεις και υιοθέτησαν νέες οικολογικές συνήθειες συμβάλλοντας από πλευράς τους στη μείωση των πλαστικών, καθώς προβληματίστηκαν, σκέφτηκαν κριτικά και αξιολόγησαν την δική τους στάση στο πρόβλημα.

Ενημερώθηκαν για τις πηγές της θαλάσσιας ρύπανσης με έμφαση στα πλαστικά μιας χρήσεως, τις επιπτώσεις στα θαλάσσια οικοσυστήματα, στην τροφική αλυσίδα και την υγεία του ανθρώπου. Τέλος, πρότειναν και σκέφτηκαν πιθανές λύσεις που μπορούν να εφαρμόσουν εύκολα στο σπίτι και στα σχολεία τους, με έμφαση στα επαναχρησιμοποιήσιμα προϊόντα/διαδικασίες και γενικότερα στη μείωση των απορριμμάτων.

Το πρόγραμμα εγκρίθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής για την σχολική χρονιά 2022-2023 και κατατέθηκε εκ νέου για να συνεχίσει να εφαρμόζεται στα σχολεία το 2023-2024. Επίσης, θα ενσωματωθεί και θα αποτελέσει αυτόνομη ενότητα στο ήδη υπάρχον εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Δικτύου «Πλανόδια Βιβλιοθήκη», στην θεματική «Δικαίωμα να ζω σε ένα καθαρό περιβάλλον», ενώ εξακολουθεί να υλοποιείται στον χώρο του Εργαστηρίου Πολιτισμού του Δικτύου σε διάφορες ομάδες παιδιών 8-12 ετών. Το πρόγραμμα θα διαμορφωθεί καταλλήλως ώστε να απευθύνεται και σε παιδιά μικρότερης ηλικίας, δηλαδή νηπιαγωγείου και πρώτες τάξεις του δημοτικού (5-7 ετών).

Υλοποίηση και εντυπώσεις:

➤ Παιδιά 8-12 ετών

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε δια ζώσης σε **11 σχολεία** εντός κι εκτός Αττικής. Συνολικά, πραγματοποιήθηκαν **52 εκπαιδευτικές δράσεις/εργαστήρια** στις οποίες συμμετείχαν **903 παιδιά ηλικίας 8-12 ετών**.

Στο πλαίσιο του προγράμματος, εκτός από τα δημιουργικά βιωματικά εργαστήρια, τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν χώρους και να συμμετέχουν σε εξωτερικές δράσεις που σχετίζονται άμεσα με την αντιμετώπιση της πλαστικής ρύπανσης

(Αρχέλων, ΕΛΚΕΘΕ, Κέντρο Συλλογής Απορριμμάτων και Ανακύκλωσης). Επίσης, συνομίλησαν με επαγγελματίες του χώρου, όπως τον διευθυντή της περιβαλλοντικής οργάνωσης Greenpeace κύριο Νίκο Χαραλαμπίδη και την Δανάη Πάτσιου, βιολόγο στο Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών με εξειδίκευση στην επίδραση που μπορεί να έχει η θαλάσσια ρύπανση στους οργανισμούς της θάλασσα. Μέσα από αυτές τις συνομιλίες/συνεντεύξεις, τα παιδιά ενημερώθηκαν για τις ιδιότητες και τα είδη του πλαστικού, για τα χρόνια που απαιτούνται για την διάσπασή του, για την δυσκολία ανακύκλωσής τους και για την επίδρασή του στην θαλάσσια ζωή.

Επίσης, έμαθαν και κατανόησαν το περιεχόμενων εξειδικευμένων εννοιών-λέξεων, όπως τι σημαίνει «βιοδιασπώμενο προϊόν», «επαναχρησιμοποίηση», «μικροπλαστικά», «μακροπλαστικά». Τέλος, πληροφορήθηκαν και σκέφτηκαν ουσιαστικούς τρόπους που ενισχύουν τη μείωση των πλαστικών, όπως η αντικατάσταση πλαστικών μπουκαλιών με μεταλλικό παγούρι, η χρήση πάνινης τσάντας αντί πλαστικής σακούλας, αλλά και η αποφυγή αγοράς συσκευασμένων προϊόντων με άλλα που δεν απαιτούν κάποια συσκευασία (π.χ χυμός εμπορίου-φυσικός χυμός).

Εντυπώσεις ωφελούμενων:

Από την επίσκεψη στον Αρχέλων, τα παιδιά είπαν:

«Όπως πολύ καλά ξέρουμε, το πλαστικό κάνει πολύ κακό στις θάλασσες διότι τις μολύνει. Εκτός αυτού, το πλαστικό κάνει πολύ κακό και στα ζώα που ζουν μες τη θάλασσα. Για παράδειγμα, οι θαλάσσιες χελώνες καρέτα- καρέτα, οι οποίες τρώνε μέδουσες, με τις πλαστικές σακούλες μπερδεύονται και πιστεύουν πως είναι η τροφή τους. Μ' αυτό το τρόπο, οι χελώνες κι άλλα πολλά ζώα της θάλασσας, μπορούν να τραυματιστούν πολύ σοβαρά και αργότερα πρέπει να μεταφερθούν σε ειδικά νοσοκομεία.»

«Εγώ θέλω να γίνω εθελοντής εδώ (στον Αρχέλων) και να σώζω τις χελώνες και να τις προστατεύω, γιατί πραγματικά κινδυνεύουν πάρα πολύ από όλα αυτά τα πλαστικά που χρησιμοποιούμε. Στις κοιλιές τους, οι επιστήμονες έχουν βρει πάρα πολλά πράγματα, όπως πετονιές, σακούλες και διάφορα εργαλεία που χρησιμοποιούν οι ψαράδες. Σχεδόν όλες οι χελώνες έχουν στο στομάχι τους πλαστικά και αυτό μπορεί να τους κάνει τεράστιο κακό. Πρέπει να προστατεύουμε το περιβάλλον και τα ζώακια που ζουν μέσα αυτό.»

«Δεν ήξερα πως υπάρχει ειδικό νοσοκομείο για τις χελώνες καρέτα-καρέτα. Και δεν είχα σκεφτεί ότι οι χελώνες κινδυνεύουν και τραυματίζονται τόσο συχνά από τα πλαστικά που χρειάζεται να μεταφερθούν στο νοσοκομείο.»

Από τη δειγματοληψία πλαστικών απορριμμάτων στο ΣΕΦ

Σε συνεργασία με το ΕΛΚΕΘΕ, τα παιδιά του Δικτύου επισκέφτηκαν την παραλία του ΣΕΦ με σκοπό την ενεργό συμμετοχή τους στην διαδικασία δειγματοληψίας των

Δίκτυο

για τα δικαιώματα
του παιδιού

network

for children's
rights

πλαστικών απορριμμάτων στην ακτή. Αφού εξοπλίστηκαν καταλλήλως, έβαλαν τα γάντια τους, χωρίστηκαν σε μικρές ομάδες και υπό την καθοδήγηση των εξειδικευμένων ερευνητριών, η δειγματοληψία ξεκίνησε. Σε έκταση 30 μέτρων και διάστημα περίπου μισής ώρας, συλλέξαμε 20,6 κιλά πλαστικών σκουπιδιών. Στην συνέχεια, αδειάσαμε τα πλαστικά σε μια μεγάλη λευκή επιφάνεια ώστε να τα χωρίσουμε σε κατηγορίες και να ξεκινήσει η καταμέτρησή τους. Πλαστικά μπουκάλια, καλαμάκια, καπάκια, αναπτήρες, περιτυλίγματα ακόμη και στυλό, ήταν μόνο μερικά από τα δεκάδες πλαστικά. Η ομάδα, συζητώντας και συνειδητοποιώντας το μέγεθος της ρύπανσης, ομόφωνα συμφώνησε πως "πρέπει να μπει ένα όριο!". Τα αποτελέσματα της δειγματοληψίας αξιοποιούνται για τη διεκδίκηση νόμων υπέρ της μείωσης των πλαστικών μιας χρήσης, και άρα υπέρ του δικαιώματος κάθε παιδιού να ζει σε ένα καθαρό περιβάλλον, κάτι που αποτέλεσε καινούρια πληροφορία για τα παιδιά.

Ατάκες που ακούστηκαν από την δράση δειγματοληψίας:

«Πόσα πολλά σκουπίδια μαζέψαμε σε τόσο λίγη ώρα. Κι όλα αυτά βρίσκονται τώρα έξω στην άμμο, όμως, πριν ήταν μέσα στην θάλασσα. Και άμα συνεχίσουν έτσι να πετάνε όλοι τα σκουπίδια τους στη θάλασσα θα κολυμπάμε σε πλαστικοσκουπιδένια νερά.»

«πω, πω, αυτή η πλαστική ρύπανση είναι τεράστια»

«Νιώθω πολλή κούραση από τα τόσα πολλά σκουπίδια»

«Μπορούμε όλοι μαζί να δράσουμε για να έχουμε ένα καθαρό περιβάλλον

Ατάκες γενικά από το πρόγραμμα

«Ε-πα-να-χρη-σι-μο-ποι-η-ση... Πωωω τι δύσκολη λέξη, δεν μπορώ να την πω.. Αλλά μπορώ να την κάνω!!»

«Δεν ήξερα πόσα πολλά μικρά κομμάτια πλαστικού υπάρχουν παντού, ακόμη και στον αέρα που αναπνέουμε, ακόμη και στο φαγητό μας.»

«Κάθε χρόνο, διαρρέουν στις θάλασσες/ωκεανούς, οχτώ εκατομμύρια τόνοι πλαστικών. Υπολογίζεται πως μόνο στις ελληνικές θάλασσες καταλήγουν 11.500 τόνοι πλαστικών. Τα πλαστικά είναι πραγματικά παντού!»

➤ Παιδιά 13-24

Έφηβα άτομα που παρακολουθούν τις εβδομαδιαίες δραστηριότητες του **Εφηβικού Δικτύου** του Δικτύου για τα Δικαιώματα του Παιδιού συμμετείχαν στο πρόγραμμα.

Στο πλαίσιο ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της περιβαλλοντικής ρύπανσης από την χρήση πλαστικών που μολύνουν την θάλασσα διοργανώθηκε ένα σεμινάριο από την συντονίστρια του έργου η οποία ενημέρωσε τους εκπαιδευτικούς του Δικτύου για την αντιμετώπιση του φαινομένου αναφέροντας προτεινόμενες δραστηριότητες που μπορούν να διοργανωθούν με παιδιά και έφηβα άτομα για την αντίστοιχη ενημέρωσή τους στην πρόληψη της πλαστικής ρύπανσης.

Στη συνέχεια στο χώρο του Εφηβικού Δικτύου διοργανώθηκαν δυο εργαστήρια για την πλαστική ρύπανση με διεξοδική συζήτηση για τους τρόπους μείωσης της χρήσης του πλαστικού. Τα συμμετέχοντα έφηβα άτομα σε σύνολο 18 αντάλλαξαν τις απόψεις τους για την αντιμετώπιση του φαινομένου προτείνοντας τα ίδια λύσεις επαναχρησιμοποίησης διαφορών υλικών καθώς και μη χρήσης πλαστικών ειδών.

Διοργανώσαμε ένα περιβαλλοντολογικό εργαστήριο σε συνεργασία με την υπεύθυνη εκπαίδευσης της WWF κα Ελένη Σβορώνου όπου τα συμμετέχοντα έφηβα άτομα δημιούργησαν τα δικά τους είδη από ανακυκλώσιμα υλικά όπως θήκη κινητού, τσάντα κ.α. και αντιλήφθηκαν την σημασία της ανακύκλωσης, επαναχρησιμοποίησης αλλά και της μη χρήσης πλαστικών ειδών. Εν συνεχεία η κα Ελένη Σβορώνου απάντησε σε ερωτήσεις που συλλέχθηκαν από τα ίδια έφηβα παιδιά του Εφηβικού Δικτύου τα οποία θέλησαν να ενημερωθούν για εναλλακτικούς τρόπους ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης καθώς το μέγεθος της σοβαρότητας της περιβαλλοντικής κρίσης.

Επισκεφτήκαμε με έφηβα άτομα το Κέντρο Διάσωσης Θαλάσσιων Χελωνών "Αρχέλων". Ειδικότερα, ξεναγηθήκαμε στις δεξαμενές περίθαλψης των χελωνών και ενημερωθήκαμε για την ιστορία των θαλάσσιων χελωνών και τους τρόπους προστασίας αλλά και της δράσης του Κέντρου Διάσωσης στην περίθαλψη των θαλάσσιων χελωνών (κυρίως της καρέτα – καρέτα). Όλοι οι συμμετέχοντες ενημερωθήκαμε για τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι θαλάσσιες χελώνες και μάθαμε πως ο μεγαλύτερος είναι η κατάποση πλαστικών ειδών που βρίσκονται στις θάλασσες. Τέλος, πραγματοποιήθηκε βιντεοσκόπηση καθ' όλη την διάρκεια της ξενάγησης στο χώρο καθώς και της συνέντευξης από τον Υπεύθυνο του Κέντρου Διάσωσης που απάντησε στις ερωτήσεις μας.

Ακόμη, στο πλαίσιο του προγράμματος επισκεφτήκαμε το Κέντρο Διαλογής και Ανάκτησης Υλικών (ΚΔΑΥ) της W.A.T.T. και ξεναγηθήκαμε στο χώρο από τον Υπεύθυνο του Κέντρου. Ο κ. Νίκος Θεοχάρης – Διευθυντής Παραγωγής του Κέντρου εξήγησε στα έφηβα παιδιά την διαδικασία συλλογής, διαλογής και συμπίεσης καθώς και τον τρόπο με τον οποίο μπορούμε να ανακυκλώνουμε με σωστό τρόπο.

Τέλος, με μέλη από την ΕΛΚΕΘΕ επισκεφτήκαμε την παραλία του ΣΕΦ με σκοπό να συμμετέχουν έφηβα παιδιά στη διαδικασία δειγματοληψίας των πλαστικών στην ακτή. Πιο συγκεκριμένα σε έκταση 30 μέτρων συλλέχθηκαν 20,6 κιλά πλαστικών σκουπιδιών όπου τα έφηβα παιδιά ξεχώρισαν ανά κατηγορία πλαστικού με σκοπό την καταμέτρησή τους από τις ειδικούς.

Εντυπώσεις ωφελούμενων:

Η πλαστική ρύπανση καθώς είναι ένα φαινόμενο το οποίο επηρεάζει την ανθρώπινη αλλά και την θαλάσσια ζωή το μέγεθος της κλιματικής και θαλάσσης κρίσης που συνεπάγεται από αυτήν παραμένει άγνωστο σε πολλούς. Μέσω του προγράμματος τα έφηβα άτομα αντιλήφθηκαν το μέγεθος αυτό της οικολογικής καταστροφής, την σημασία της διάσωσης των θαλάσσιων ζώων αλλά και εκπαιδεύτηκαν σε

Δίκτυο

για τα δικαιώματα
του παιδιού

network

for children's
rights

εναλλακτικούς τρόπους μη χρήσης πλαστικού που τα ίδια μπορούν να εφαρμόσουν για την μείωση του φαινομένου.

Τι είπαν τα ίδια τα έφηβα παιδιά που συμμετείχαν στις δράσεις:

«Νόμιζα πως μικροπλαστικά υπάρχουν μόνο στα παιχνίδια μου όχι και μέσα στο σώμα μου.»

«Γιατί τις εικόνες των θαλάσσιων ζώων που χάνουν καθημερινά την ζωή τους από την κατάποση πλαστικών ειδών ή λόγω πνιγμού από πλαστικά δεν υπάρχουν παντού στην πόλη ως αφίσες?»

«Είναι απίστευτο πως ένα πλαστικό καλαμάκι που χρησιμοποιώ σχεδόν για 1 λεπτό για να πιω τον χυμό μου χρειάζεται 100 χρόνια να ανακυκλωθεί.»

«Εγώ πιστεύω πως εάν ξεκινήσεις απλά να πίνεις νερό σε παγούρι αντί να αγοράζεις πλαστικά μπουκάλια η αλλαγή που θα γίνει στο περιβάλλον θα είναι τεράστια.»

«Σε μισή ώρα μαζέψαμε 20,6 κιλά πλαστικών ειδών. Ο αριθμός των πλαστικών που υπάρχουν σε ολόκληρο τον πλανήτη ξεπερνά την φαντασία μου.»

Ωφελούμενοι του προγράμματος «**Νέοι Δημοσιογράφοι**» που υλοποιεί το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού με την υποστήριξη της Ύπατης Αρμοστείας για τους Πρόσφυγες συμμετείχαν στο πρόγραμμα.

Αρχικά, προκειμένου να ενημερωθούν για την πλαστική ρύπανση και την ένταση του προβλήματος, έγινε μία ενημέρωση/συνάντηση στην οποία μπήκε το πλαίσιο, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις που έχει στη θάλασσα και οι εναλλακτικές λύσεις που υπάρχουν, τόσο όσον αφορά στη νομοθεσία όσο και τα κινήματα που έχουν αναπτυχθεί. Με αφορμή την ενημέρωση γεννήθηκαν τα ερωτήματα που προκειμένου να απαντηθούν έγινε έρευνα αλλά και συνεντεύξεις όπου ξεκαθαρίστηκαν έννοιες όπως packaging και packaging waste, μικροπλαστικά κτλ. Στόχος της έρευνας αλλά και των συνεντεύξεων ήταν να αναζητηθούν τα αίτια που έχουν συμβάλει ώστε η πλαστική ρύπανση να αποτελεί κομβικό πρόβλημα των καιρών μας. Άρα, αναζητήθηκαν οι ευθύνες τόσο της πολιτείας όσο και των εταιρειών. Επίσης εξετάστηκε το κατά πόσο τα μέτρα που ήδη εφαρμόζονται είναι αποτελεσματικά και τι θα μπορούσε να γίνει για να βρεθούν ή να υιοθετηθούν λύσεις. Εκεί φυσικά αναζητήθηκαν και οι επιλογές που μπορεί να κάνει ο καθένας ξεχωριστά προκειμένου να μειωθούν τα απορρίμματα και η πλαστική ρύπανση.

Εντυπώσεις ωφελούμενων:

Οι ωφελούμενοι στην πρώτη συνάντηση μοιράστηκαν το πρόβλημα της συσσώρευσης απορριμμάτων στις πιο φτωχές χώρες και το φαινόμενο του περιβαλλοντικού ρατσισμού. Αξιολόγησαν τα μέτρα που έχει πάρει η πολιτεία σε σχέση με το πρόβλημα και είδαν κριτικά τα μέτρα που έχουν παρθεί σχετικά με την

Δίκτυο

για τα δικαιώματα
του παιδιού

network

for children's
rights

εισφορά προστασίας του περιβάλλοντος που έχει επιβληθεί σε ορισμένα πλαστικά προϊόντα. Ταυτόχρονα, ύστερα από την έκθεση στα στοιχεία, οι επωφελούμενοι εντυπωσιάστηκαν από την επίπτωση της πλαστικής ρύπανσης στον ανθρώπινο οργανισμό. Στοιχεία που παρουσιάστηκαν για τα μικροπλαστικά και την ποσότητα του πλαστικού που καταλήγει στον καθένα μας μέσω της τροφικής αλυσίδας σόκαραν τους περισσότερους.

Ακολουθούν μερικές από τις εντυπώσεις των ωφελούμενων ύστερα από τη διεξαγωγή της έρευνας αλλά και των συνεντεύξεων.

«Ένα πολύ σημαντικό πράγμα που έμαθα από το πρόγραμμα είναι πως το γρήγορο και εύκολο για μένα δεν σημαίνει ότι είναι καλό και για το περιβάλλον γύρω μου. Όπως χρειάστηκαν χρόνια για να δημιουργηθεί το περιβαλλοντικό πρόβλημα, έτσι θα χρειαστούν και χρόνια για να λυθεί. Δεν είναι κάτι που λύνεται με μία αλλαγή στη νομοθεσία ή κάνοντας μονάχα ανακύκλωση. Είναι πολλοί οι τομείς που πρέπει να διορθωθούν και κυρίως είναι πράξεις που πρέπει να γίνονται από τον καθένα μας ξεχωριστά. Πλέον προτιμώ να χρησιμοποιώ το δικό μου μπουκάλι πολλών χρήσεων για το νερό ή τον καφέ μου και έχω αγοράσει μεταλλικά καλαμάκια για το σπίτι. Είναι και πιο εύκολο έτσι, ξέρω ότι πάντα έχω καλαμάκι σπίτι και δεν χρειάζεται να αγοράζω συνέχεια. Είναι πολλά ακόμη που προσπαθώ να διορθώσω στην καθημερινότητά μου, ώστε να ελαττώσω τη χρήση των πλαστικών. Σιγά σιγά οι αλλαγές θα γίνουν και θα αποτελούν πλέον συνήθεια που ούτε καν θα χρειάζεται να το σκέφτομαι, θα γίνονται μηχανικά.»

«Μετά τη συνέντευξη που πήρα μπορώ να πω με σιγουριά ότι ξεκαθαρίστηκαν έννοιες σχετικά με τα πλαστικά και τη χρήση τους οι οποίες αναμφίβολά εμπλούτισαν την περιβαλλοντική μου γνώση και με οδήγησαν σε γόνιμες σκέψεις. Αρχικά, η έννοια των μικροπλαστικών και η επιρροή τους, η οποία ακόμα αναμένεται να τεκμηριωθεί πλήρως, ήταν σημεία τα οποία έγιναν πιο σαφή.»

Επιπλέον, η συζήτηση με ενθάρρυνε στο να συνεχίσω να προσπαθώ να εντάξω στην καθημερινότητά μου συνήθειες όπως η μειωμένη χρήση πλαστικού μιας χρήσης γιατί κατάλαβα την αξία τέτοιων μικρών συνειδητών ενεργειών οι οποίες στο σύνολο μπορούν να αποφέρουν μεγάλα αποτελέσματα.

Ωστόσο, συνειδητοποίησα την εξίσου ουσιαστική και απαραίτητη αξία της ανακύκλωσης στη χώρα μας. Η εφαρμογή πολιτικών σχετικά με την κατάργηση των πλαστικών είναι μια λύση που επειδή ακόμα βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο χρειάζεται να συνοδεύεται με τη σωστή συλλογή και ανακύκλωση των απορριμμάτων και ειδικά των πλαστικών ώστε αυτά που χρησιμοποιούνται να μην καταλήγουν στο περιβάλλον επιβαρύνοντάς το.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί πως έφυγα από τη συζήτηση ενθαρρυμένη να συνεχίσω με επιμονή και ευσυνειδησία να εντάσσω και να εφαρμόζω στη καθημερινότητά μου υπεύθυνες πρακτικές καθώς είμαι επίσης πιο ενημερωμένη για τη μόλυνση που προκαλούν τα πλαστικά στο περιβάλλον.»

Δίκτυο

για τα δικαιώματα
του παιδιού

network

for children's
rights

Υλικό που δημιουργήθηκε:

Οι συνεντεύξεις και τα βίντεο από τις επισκέψεις όπως και το βίντεο του προγράμματος είναι αναρτημένα στην [ιστοσελίδα](#) του Δικτύου και των [Αποδημητικών Πουλιών](#) & Playlist του προγράμματος στο [Youtube](#) του Δικτύου.

Βίντεο

1. [Δειγματοληψία πλαστικών στην παραλία του ΣΕΦ!](#) video
2. [Συνέντευξη με τον κ. Χαραλαμπίδη \(Greenpeace Greece\)](#) podcast
3. [Ξανά σκέψου το... - A healthy life without plastic is children's right](#) κεντρικό βίντεο
4. [Επίσκεψη στον ΑΡΧΕΛΩΝ - A healthy life without plastic is children's right](#) video
5. [Συνέντευξη με την Ελένη Σβορώνου - A healthy life without plastic is children's right!](#) Podcast
6. [Επιμορφωτικό σεμινάριο με θέμα την περιβαλλοντική ρύπανση από τα πλαστικά μιας χρήσης.](#) επιμορφωση
7. [A Healthy Life without Plastic is Children's Right!](#) Παρουσίαση προγράμματος
8. <https://ddp.gr/to-efiviko-diktyo-episkeptetai-to-kentro-dialogis-kai/> βίντεο

Άρθρα

<https://ddp.gr/a-healthy-life-without-plastic-is-children-s/>

1. <https://ddp.gr/ayti-i-thalassa-moiazai-na-einai-poly-pligomeni/>
2. <https://ddp.gr/to-plastiko-sti-thalassa-skepseis-enos-paidioy/>
3. <https://ddp.gr/to-efiviko-diktyo-episkeptetai-to-kentro-dialogis-kai/>
4. <https://ddp.gr/eygenia-skoyfi-an-allaxeis-ligo-tis-synitheies-soy/>
5. <https://ddp.gr/ti-ginetai-me-ta-plastika/>
6. <https://migratorybirds.gr/el/eygenia-skoyfi-an-allaxeis-ligo-tis-synitheies-soy-mporeis-na-voithiseis-poly-ton-planiti/>
7. <https://migratorybirds.gr/el/ti-ginetai-me-ta-plastika/>

δίκτυο
για τα δικαιώματα
του παιδιού

network
for children's
rights

BEYOND
PLASTIC
MED

δίκτυο για τα δικαιώματα του παιδιού network for children's rights

δίκτυο

για τα δικαιώματα
του παιδιού

network

for children's
rights

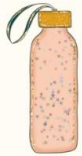

Η Ζωή Χωρίς Πλαστικά Είναι Δικαίωμα των Παιδιών

Ζωή με Μηδενικά Απορρίμματα

ZERO
WASTE

Άραγε μπορούμε να ζήσουμε με λιγότερα πλαστικά και
να μειώσουμε τα σκουπίδια που παράγουμε;

ΠΑΓΟΥΡΙ

Πριν φύγεις για το σχολείο ή το παιχνίδι πάρε μαζί σου το παγούρι σου ή το επαναχρησιμοποιούμενο μπουκάλι σου για νερό. Μπορείς εύκολα να το ξαναγεμίσεις και να μην διψάσεις.

ΘΕΡΜΟΣ ΠΟΤΗΡΙ

Για ζεστά ροφήματα. Από το νόμο τα μαγαζιά είναι υποχρεωμένα να δίνουν έκπτωση σε όσους πολίτες προμηθεύονται χύμα είδη με το δικό τους σκεύος.

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΤΣΑΝΤΑ ΓΙΑ ΨΩΝΙΑ

Πριν φύγεις για ψώνια ακόμα και ως το περίπτερο ή το ψυλικάτζιδικό της γειτονιάς πάρε μαζί σου μια επαναχρησιμοποιούμενη τσάντα.

ΦΥΣΙΚΟΙ ΧΥΜΟΙ

Τι καλύτερο από το να στίψεις το δικό σου χυμό αλλιώς προτίμησε χυμούς σε γυάλινο ποτήρι επαναχρησιμοποιούμενο μπουκάλι.

ΦΡΟΥΤΑ ΚΑΙ ΛΑΧΑΝΙΚΑ ΑΠΟ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ ΧΩΡΙΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ

Προτίμησε φρούτα και λαχανικά χωρίς πλαστικές συσκευασίες από βιολογικές λαϊκές αγορές, μικρά μαγαζιά ή απευθείας από παραγωγούς!

ΟΧΙ ΣΤΟ ΚΑΛΑΜΑΚΙ

Βγάλε από τη ζωή σου το καλαμάκι ή αν υπάρχει ανάγκη προτίμησε ένα επαναχρησιμοποιούμενο.

ΚΟΛΑΤΣΙΟ Ή ΦΑΓΗΤΟ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Σε φαγητοδοχείο ή τυλιγμένα σε πάνινο σακουλάκι από κερί μέλισσας αποφεύγοντας τις πλαστικές συσκευασίες

ΞΥΛΙΝΑ ΜΟΛΥΒΙΑ/ ΜΠΟΓΙΕΣ

Βοήθησε το σχολείο σου να μειώσει τα πλαστικά. Ξύλινα μολύβια, πάνινη κασετίνα και τσάντα και ό,τι άλλο μπορείς να φανταστείς.

ΚΟΥΤΑΛΟΠΙΡΟΥΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Για να αποφύγεις τα μαχαίροπύρωνα μιας χρήσης (πλαστικά ή ξύλινα), μπορείς να έχεις πάντα μαζί σου τα δικά σου από το σπίτι.

ΠΛΑΚΑ ΣΑΠΟΥΝΙ

Επέλεξε μοσχομυριστή πλάκα σαπουνιού αντί του υγρού σαπουνιού σε πλαστικό μπουκάλι.

<https://ddp.gr/category/a-healthy-life-without-plastic-is-children-s-right/>

BEYOND
PLASTIC
MED

δίκτυο

για τα δικαιώματα
του παιδιού

Πέρα από λόγια και συμβάσεις

network

for children's
rights

Beyond words and conventions